

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Sağlık Bakanı Fahrettin KOCA** tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Muazzez ORHAN IŞIK
Van Milletvekili

Türkiye'de sağlık ve yaşam haklarının korunması amacıyla yapılması gereken birçok çalışma ağır-aksak yürütülmektedir. Zamanında ve doğru yöntemlerle organ nakli yapılarak birçok yaşamın korunması, hastanın sağlıklı hale getirilmesi ve sağlıklı bir yaşam imkanı sunulması mümkündür. Organ bağışısı kişinin hayatta iken kendi iradesiyle, organlarının bir kısmının veya tamamının ölümünden sonra başkalarının tedavisi için kullanılmasına izin vermesidir. 18 yaşını doldurmuş, hukuken ehliyeti tam olan herkes organ bağışısında bulunabilir. Her ne kadar 2 yıldır TÜİK tarafından "ölüm istatistikleri" açıklanmıyorsa da Türkiye'de her yıl yarım milyona yakın yurttaşın yaşamını yitirdiği bilinmektedir. COVID döneminde bu sayının arttığı da tahmin edilmektedir. Yüzbinlerce ölümün yaşanmasına karşın organ bağışısı yapan sayısının çok düşük olduğu ve zamanında organ bağışısı yapılmadığı için de ölümlerin yaşandığı bilinmektedir. Yaşanan ölümlerden çok cüz'i bir kısmının bağışıcı olması durumunda organ nakli bekleyen tüm hastalara şifa olunabileceği kamuoyunda yeterince bilinmemektedir.

Yurttaşların bilgi ve bilinç eksikliği nedeniyle organ bağışısına uzak durduğu, yanlış inanç ve tutumların organ bağışısının artmasını engellediği birçok akademik çalışmada ifade edilmektedir. Bağış yapan kişilerin ailelerindeki bireylerin bilinç eksikliğinin diğer bir etken olduğu da bilinmektedir. Kişinin beyin ölümü tıbben ve doktor kontrolünde gerçekleşikten sonra, yakınlarının onayını almak çoğu zaman güç gerçekleşen bir durum olmaktadır.

Bağış yapılabilecek yerlere ilişkin de yurttaşlara yönelik farkındalık çalışmaları yürütülmelidir. Devlet hastaneleri ve bazı büyük özel hastaneler, sağlık ocakları-sağlık grup başkanlıkları, sağlık müdürlükleri gibi organ nakli yapan merkezler, konu ile ilgili çalışma yürüten dernek ve vakıfların iletişim bilgileri ve adresleri kamuoyunda yeterince bilinmemektedir. Organ bağışısının "bir yaşamı kurtarmak olduğu" ve bu işlemin çok kısa sürede gerçekleşebileceği, bağış yapan kişinin öldükten sonra bile başka bir kişiye, yuvaya, topluma faydalı olabilecek bir iş yaptığına dair bir farkındalık çalışması kesintisiz yürütülmelidir.

70853

Bu bağlamda:

- 1) Türkiye’de organ bağışı bekleyen yurttaş sayısı 2022 Ağustos dönemi itibariyle kaç kişidir? En çok bağış beklenen organlar hangileridir?
- 2) Türkiye’de 2022 yılı itibariyle organ bağışı için başvurusunu tamamlamış kişi sayısı kaçtır?
- 3) Türkiye’de ölen kişilerin yüzde kaçını organ bağışı yapmaktadır?
- 4) Son 5 yıl içerisinde Türkiye’de zamanında organ nakli yapılmadığı için yaşamını yitiren kişi sayısı kaçtır?
- 5) Organ bağışına yönelik önyargı ve yanlış inançların giderilmesi, organ bağışının sosyal faydalarına dair farkındalığın artırılması amacıyla bakanlığınızın yürüttüğü çalışmalar nelerdir?
- 6) Türkiye’de organ nakli bağışlarının gelecek dönemlerde artması ve organ nakli bekleyen yurttaşların sağlığına kavuşması için hangi çalışmaları yürüteceksiniz?